

[Carlsen-Skiødt.]

Jeg synes, at hvis man vil give en rigtig Fremstilling af dette Spørgsmaal til Vejledning og til Oplysning ikke blot for dette Tings Medlemmer, som jo kan søge Oplysning derom, men for hele Landets Befolkning, skulde man ogsaa nævne, at de gamle 2den Klasses Embeder er ophævet, og at Slutlønnen for Fællesklassen er lavere, end Slutlønnen var for 2den Klasse. Det maa man tage med, hvis man vil være retfærdig i dette Spørgsmaal, og det tror jeg, Ministeren gerne vil være.

Ministeren talte om den ophøjede Ringagt for Besparelser, som den tidligere Regering havde haft, den Regering, som med haard Haand skar ned paa Socialydelseerne til Smaafolk og Lønninger til Tjenestemænd, samtidig med at den her nævnte Regulering skete for Præsternes Vedkommende. Jeg ved ikke, hvorfor Ministeren samtidig nævner disse to Ting, som jo ikke har noget med hinanden at gøre. Jeg ved godt, at jeg mange Gange har hørt akkurat den samme Udtalelse paa et Vælgermøde, men jeg har den Opfattelse, at naar vi taler her fra Tingets Talerstol, er vi ikke til Vælgermøde. Den højtærede Kirkeminister oplyste heller ikke, at naar der skete en Regulering for Præsternes Vedkommende, var det, fordi langt den overvejende Del af samtlige Menighedsraad havde ansøgt derom. Det var ikke den forrige Kirkeminister, der havde fundet paa det, og det var heller ikke nogen af de Talere, der har haft Ordet i denne Sag, og det var heller ikke mig, der ønskede denne Regulering, da den første Gang kom frem, det var Menighedsraadene ud over Landet, der havde indsendt et saadant Andragende, og det var derud fra, at Ministeren kom med sit Forslag. Dette maa ikke glemmes. Sagen er jo den, som jeg ogsaa nævnte sidste Gang, at Menighedsraadene er villige til at lønne deres Præster anstændigt, og at de ikke lønnes af Statskassen, men lønnes ved en særlig Ligning.

Den højtærede Minister omtalte flere Gange de 4 Mill. Kr., som Kirkeligningen udgør. De gamle Indtægter, som jeg ikke her skal nævne igen, dækker jo en væsentlig Del af Udgifterne, men det, de ikke dækker, maa lignedes paa Menighederne, og det er som allerede nævnt 4 Mill. Kr. Naar vi nu ved, hvad vort Samfund maa betale i Statsskat, i Kommuneskat og i Amtsskat, tror jeg ikke, at Befolkningen reagerer, fordi de 97 pCt. af Landets Befolkning, som hører til Folkekirken, skal betale 4 Mill. Kr. i Kirkeskat. Jeg har aldrig hørt det.

De andre Skatter beløber sig til Hundreder og atter Hundreder af Millioner, og det er der, Skoen trykker. Hvis Rigsdagen ønsker at imødekomme Befolkningens Ønske om Skattelettelse, saa er det ikke paa Kirkeskatten, der skal sættes ind, men paa mangfoldige af de andre Skatter; det er der, Skoen trykker Befolkningen. Nu vil den højtærede Kirkeminister jo ogsaa gribe ind i de københavnske Kirkeforhold. Dette skal jeg ikke sige meget om, det er jo muligt, at ogsaa det Spørgsmaal maa for Domstolene; men jeg synes ikke, at Kirkeministeren skulde rejse denne Kirkekamp.

Der var ogsaa en anden Ting — det understregede Kirkeministeren meget stærkt —, nemlig dette, at jeg ønskede Selvstyre „til en vis Grad“. Det er rigtigt, men jeg kan ikke se andet end, at det er akkurat det samme som det, den højtærede Kirkeminister udtalte i Landstinget den 15. December 1927. Ved Behandlingen af Lovforslaget om Nedsættelse af det kirkelige Udvalg talte Ministeren om, at Kirkens indre Anliggender skal Staten ikke have med at gøre, og saa fortsætter han saaledes:

„medens derimod alt det andet, . . . nemlig de økonomiske Værdier — og dertil regner jeg ikke blot de gamle Lønningsmidler, de 120—130 Mill. Kr., der findes, og de Værdier, der findes i Form af Præstegaarde o. s. v., men dertil regner jeg ogsaa Kirkerne og Benyttelsen af Kirkerne . . . — maa ligge fast i Statens Hænder“.

Jeg kan nu ikke se, at man paa den ene Side kan tale om et Selvstyre til Bunds, det vil sige, at Menighederne selv gennem deres Repræsentanter i Menighedsraad og den kirkelige Øvrighed faar et Selvstyre, og paa den anden Side hævde, at ikke blot Pengemidlerne, men endogsaa Benyttelsen af Kirkerne skal ligge i Statens, det vil sige i Ministerens Haand. Saa forstaar jeg ikke Selvstyre til Bunds, det maa jeg indrømme.

Jeg for mit Vedkommende har ikke ment, det var rigtigt paa det nuværende Tidspunkt at bryde Baandet mellem Stat og Kirke helt. Jeg har ønsket, at man gennem Forhandlinger skulde faa en lempelig Overgang; jeg tror, det vilde være bedst kirkeligt, aandeligt set, om man fik en lempelig Afvikling af dette Forhold. Efter de Linier, den højtærede Kirkeminister forleden Dag trak op dette Spørgsmaal vedrørende, skal jeg ikke nægte, at jeg er begyndt at revidere mine Anskuelser, nu er jeg ved at komme over til den Side, der holder paa Selvstyre til Bunds, det vil sige en fri Folkekirke, en Folkekirke, som er Folkets